

Een geheugenspelletje

Bij een diagnostisch rekenonderzoek neem ik vaak ook de vijftienwoordentest af. Dat is een eenvoudig geheugentestje, in een aantal rondes. Het begint met vijf rondes 'inprenting'. Je leest het kind elke keer alle vijftien woorden voor. Na elke keer vraag je: welke weet je nog? Het kind noemt dan alle woorden die het nog weet. Doorgaans zijn dat er elke keer meer. Je ziet dan een mooie oplopende score: 5, 7, 8, 10 en 12 bijvoorbeeld. Maar er zijn grote individuele verschillen. Het ene kind komt nooit verder dan 8 of 9 woorden, het andere zit na drie keer voorlezen al aan de 15.

De meeste kinderen proberen zich de 15 woorden in te prenten door ze zachtjes voor zichzelf te repeteren. Op klank dus. Maar soms is er een slimmerd die het anders aanpakt. Je ziet haar rondkijken terwijl je de lijst voorleest. En later, bij het terughalen, gaat weer die blik de kamer rond. Elk woord blijkt ze te hebben opgehangen aan een voorwerp. Ze loopt de voorwerpen langs en de woorden komen tevoorschijn.

Kinderen die het op deze manier doen behalen vaak een goeie score, en dat is geen wonder. Ze maken gebruik van het feit dat ons visuele geheugen zo ijzersterk is. Geheugenkunstenaars doen dat ook op die manier. Ze maken van elk woord een plaatje, en zetten die plaatjes neer op een vertrouwde

route. Als je de woorden weer nodig hebt, loop je in gedachten die route langs, vindt de plaatjes en wisselt ze in voor woorden. Hoe goed je daarin kan worden, beschrijft Joshua Foer in zijn boek *Het Geheugenpaleis*.

Dat krachtige visuele geheugen, waarmee we geboren worden, verklaart ook waarom kleine kinderen al zo goed zijn in het spel Memory. Ik heb dat in de jaren '80 onderzocht en het is waar: vanaf een jaar of 7 zijn

Dat verklaart ook waarom kleine kinderen al zo goed zijn in het spel Memory

kinderen gemiddeld even sterke spelers als volwassenen. Dat is opmerkelijk, want op andere geheugentaken presteren kinderen in de regel aanzienlijk zwakker. Probeer het maar eens met een verhaal. Of met een rij cijfers. Volwassenen zijn daarin bijna altijd beter. Bij die taken word je namelijk geholpen door je overwicht aan kennis en ervaring.

Maar bij Memory koop je daar niks voor. Jij kunt al die plaatjes van namen en beschouwingen voorzien, maar je kind weet waar de paren liggen en wint zonder woorden de wedstrijd.

Dr. Marisca Milikowski is rekendeskundige en heeft samen met haar man een praktijk voor rekenen en dyscalculie (www.rekencentrale.nl). In *Balans Magazine* vertelt zij regelmatig over ervaringen met kinderen met rekenproblemen.